١٢٨٨ ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎԼԷԼ ՀԱ ԱԼԱ՝

ԵՐՄԻՆՃԻ ՄԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1005 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 23 ԲԷՐՇԷՄՊԷ 1871

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 4 ՅՈՒՆՎԱՐ 1872

ՄԷՃՄՈՒԱԼՑԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշ պու Մէճմուայը Հավատիս, բաղար, եօրթու վէ ճումա կիւնլէրինտէն մաատա պու գըթատա եէվմիյէ նէշր օլունաճագ տըր։

Սէնէլիկի բէշին օլարագ 200, Ալթը այլըղը 110, Իւչ այլըղը 60 ղրշ։ վէ թանէսի 1 ղրշ։

Տաշրալար իչին պէհէր նուսմէրօսունա բօսթա իւճրէթի ալընաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթըն պէհէր սըրասը պիր տէֆալըդ 3, իքի տէֆա իչին 2, իւչ տէֆա իչին 1½ ղուրուշ, իւչ տէֆատան ղիյատէ օլան, վէ ղայէթ ուղուն իլանաթ իչին այրըճա բաղարըդ օլունուր։

Տաշրալարատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւղերինէ օլտուղու պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖՈՒԱՅԸ ՍԱՅՍՈՒՐԻՅԷ ՄՈՒՐԹԱԼԱՂԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Լօնիմիւզտէքի ճումաա էրթէսի կիւնիւ, միլէթին պիր գըսմընա եօրթու օլտուղունտան, ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ չըդաճագ ղաղէթա ճումաա կիւնիւ չըդարըլմաճագ տըր։

Վագաա իլանըմըզ մուճիպինճէ եօրթու կիւնէրի ղաղէթա չըդարմագ պօրճումուզ տէյիլ իսէաէ, ապօնաթլարըմըզը իւչ կիւն ղաղէթա սրզ պըրագմամագ նէյէթի իլէ, միւսթադիլ եարընքի ճումաա կիւնիւ նէշր օլունաճագ տըր։

ՄԻԼԻՑԷ

ԱՀՎԱԼԸ ՀԱԶԸՐԷՄԻԶԷ ՊԻՐ ԱԹՖԸ ՆԱԶԱՐ

Կէրէք միւհիմմ վէ կէրէք թէհի վէ պէհէաաս մատտէէրտէն տօլայը հէր միլէթ պէյնինտէ ան պէ ան պիրէր նիկա վէ մուարազա վէ ղելու գալէ միւճիպ պիրէր մէսէլէ զուհուր իսէպիլիր. անճագ, նէ զաման պիր միլէթատ քի, ճիւհէլա սընընքը հէնուզ իֆրահը մարազ օլմամըշ վէ կէօպէ պաթար տէրէճէտէ պիր ճէմիյէթ թէշքիլ իթմէքտէ տիր, օլ միլէթատ հասըլ օլան նիղա վէ մուարազա տախի վէք գէլայըզլըս հալլ վէ թէսվիյէ օլամայըզ, կիւն պէ կիւն պէօյիւր վէ նիհայէթ էօնիւ ալընմազ միւշքիլլ պիր քէյֆիյէթ օլուր։

Զիւնքի, էհալլիսէն պաղըլարը ճէհալէթ կէօզլիյիւ պուրունարընտա, խայրը խարապկէթ, մաղարրաթը մէնֆաաթ, խաթայը ֆաղկէթ, վէ հէր պիր շէյի թէրս կէօրիւպ հիւքմ իթմէյէ պաշլարլար։ Պաղըլարը, իտտաալարընտա սապէթ դալըզ, սէօզլէրինի կէրի ալմամագ իչին հիչ պիր սահիհլիյէ խսկեաթ օլմագ իսթէմէղլէր։ Վէ պաղըլարը տախի, մէնաֆիի զաթիյէլէրի ուղրունա հէր պիր հալէ թէնէղղիւլ վէ իրթիքեաց խտէրլեր։ Պըրագալըմ պունարրն խարիճինտէքի ասըլ մուարազայա սէպէպ վէրէն էրպաալը ֆէսատա օլանլարը։

Իմտի պէօյէ պիր հալտէ, մէսէլէ հէր նէ իւզերինէ օլուր իսէ օլսուն, իթթիֆաղը արա իլէ ասլա թէսվիյէ պուլմայըզ, թահրիրնատան պիր պէօյիւք քէտէր վէ ղիյան հասըլ օլմաղդա մուարազա մէքս օլամագ։

Իշթէ պիղիմ տէ շիմտիքի հալիմիզ պէտուախթանէ պի այնի պու հէյեթատ օլուպ, ղալիմ փէնչէսինէ թէսլիմ օլմուշ սաֆտէրուն պիչարէլերի հէր նասըլ ըսա հալա խակեաթ իտէմէմիշիզ տիր։

Ներմի պէշ սէնէտէն պէրի միւճիպի միւնաղասամըզ օլան ղաթրն միլէթիմիզ ալէյհինտէ իթթիֆաղ իթտիյի թարիգ վէ իճրա իթտիյի պունճա զուլում սահա պաղըլարընա շիրին վէ մագպուլ կէօզլիւքիւպ, իզնի պըրագմագսըզըն, հալա եիւզիւնտէն մէյմէնէթ, հալինտէն հիւրմէթ վէ քէնտինտէն քէրամէթ պէքլէյէրէք, էօլիմ վար այրըլըդ եօղ, մալ ըլա ճան ըլա սանա թէսլիմիզ, սէն սէն պիզիմ դուրթարըճըմըզ կիպի ֆիղանլար իթմէքտէ տիրլէր։

Էկէր պու զաթ ֆիլ հադրդա տէհրիմիզին փէյղամլէրի օլմուշ օլսայըը, ալէյհինտէ սէօյլէնէն վէ եաղըլանլարըն եալընըզ պինտէ պիրինէ պիլէ իթիպար խիլտէյի հալտէ եինէ նէ ախլագ ու մէշրէպտի, վէ նէ մերթէպէ աղիզ վէ խայրխահ օլտուղու ումումէն թանըլմայա քեաֆի պիր տելիլ սայըլըբ ըսը։

Լաքին չի ֆայտէ քի, միլէթիմիզտէ Հասուն էֆէնտիինին պու անէ տէկին նէ էֆքեարա խըզմէթ իթմիշ վէ նէ թասդիյաթատա լնսան օլտուղունու տահա ադնամայանլար պուլունտուղու վէ պինայէն ալէյհ հագդընտա սէօյլենիլենլէրին քեաֆֆէսի սըրֆ իֆթիրա դըյասըյըլա միւմայիլէյհի հալա պիսուչ վէ պիկիւնահ պիր զաթ մագամընտա թասահուզ խտէնլեր էքսիք օլմատըդը իչին, պու խուսուսատան տօլայը պէյնիմիզտէ հասըլ օլան մուարազա տախի պունճա վագըթ սիւրմիւշ վէ թէսվիյէսի միւշքիլլ պիր քէյֆիյէթ օլմուշ տուր։

Զաթէն միլէթիմիզ իւչ պուչուդ քիշիիպէն իպարէթ պիր վիւճուտ օլտուղունատան, պու իւչ պուչուդ քիշի պէյնինտէ տախի հիւնիւ իթթիֆաղ հասըլ օլմայըպ պէօյէ պիր ատատմըն եիւզիւնտէն պիր դաչ դըսմա պէօլիւնտիյիւ հալտէ, նէ ահընճագ հալ օլտուղու թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։

Պիզ քէնտի գարընտաշլարըմըզըն պիպէ դարշը օլան ատտավէթ վէ խուսումէթինի վէ քէնտի էլլէրի իլէ քէնտի դույուլարընը գաղտըգլարընը կէօրտիյիւմիւզտէ քեմալի մէրթէպէ էսէֆ խտէր, վէ նէվ պէ նէվ թարիդէ սիւլիւք իթմէլէրինտէն իսէ, էսասը մատտէյ իսկեաթ օլուպ, կէլիպ պիզի իլէ պիրլէշմէլէրինի արզու խտէրիզ։

Հալ պու քի, պիզ հէր նէ դատար պու արզուտէ իսէք տէ, մուխալիֆ ֆըրդատա ասլա պու եօլտա պիր տույիու էսէրի օլմատըզընա վէ օլամայաճաղ ընա տախի էվինիզ։ Զիւնքի, կէչէնլէրտէ էանի պունատան օն պէշ կիւն դատար ադամի թէճէմմիւ խտէն պիր մէճլիստէ, Հասուն էֆէնտի քէլամա ադաղ խտիպ, "մէղհէպիմիզ թէհլիքէտէ օլտուղունու սիզէ իխթար խտէրիմ. Ցեվլեթը ալիյէ պէնի վէ Բեվերսուրուսու թանըմայօր, էն. էն. " տէտկի թադտիրտէ, "Կաթողիկոս էֆէնտի, սէն էսէֆ իթմէ, պիզ պիր վեճհ իլէ, սէնտէն վէ Բեվերսուրուսատան այրըլմայըզ, վէ օ հերեսիկոս, հերճուսաճոզ վէ նեղվեալլար ըլա պիրլէշմէյիզ, ճանընմըզ մալիմիզ, նամուսումուզ, (.՞) ուղրունա ֆէտա, սիւրկիւն, էօլիւմ, հէվսինէ հաղըրըզ, էն. էն. " տէյի ճէվապ վերէնլէրտէն տահա նէ պիրլէշմէք պէքլէյէպիլիրիզ։

Գաթօլիք մէղհէպի թէհլիքէտէ իմիշ։ . . . . . .

Սէպէպ։ Զիւնքի տէվլէթ Հասուն էֆէնտիյի վէ Բեվերսուրուսու թանըմայօր։ . . . . .

Ցեմէք քի Հասուն էֆէնտինին էթէքլէրինէ սարըլմայան վէ իճատը օլան բեվերսուրուսու էօվիւպ տննընա գօմայան Գաթօլիք սայըլմայաճագ, արթըդ օնուն իչին սէրամէթ հօդ, ճանընտա զայըզ, թէնի տէ։ Նէ մանթըդը թէքէլլիւմ, նէ կիւզել ֆէթվա։ . . . .

Էյյէ իսէ ճէննէթին հավատար մէվգիլի մահալի, Հասուն էֆէնտի իլէ քէնտի պիր դաչ ատտըդ տօսթլարընա գալմըշ տըր, վարընընար պիչարէլէր պու տիւնեատա կիւմէտիլէր իսէ պարի ահրէթտէ սէֆա սիւրսիւնլեր։

Հասուն էֆէնտի, մէղհէպիմիզ թէհլիքէտէ տիր տէյճէք եէրտէ պէնիմ հալիմ թէհլիքէտէ տիր, չիւնքի, հէր պիր հիյէ վէ էսրարըմ մէյտանա չըդտը, տիւնեայա վէ պիր դարըշ չօճուղուն պիպէ լիսանընա տէսման օլտում, թաթլը թաթլը դուլլանըդըմ կիպի աճը աճը սարֆ վէ թէլէֆ իթմէյէ պաշլատըմ, խսմիմ տէ պէտնամ օլտու նամուսումտա, պարի պիր չուդուր դաղընատ սաղ սաղ իչինէ կիրէյիմ վէ պիր տահա տիւնեա եիւզիւ կէօրմէյիմ։ Էն էն տէմէլ խիտի։

Իշթէ քէյֆիյէթ պու մէրքէզտէ օլտուղու հալտէ մէսէլէմիզին թէսվիյէսի նէ՞ եօլտա խիթամ պուլաճագ։

Պիզ զանն իտէրիզ քի, արզու իթտիյիմիզ իթթիֆաղ վէ պիրլէշմէ մատտէսի ասլա ումումէն հասըլ օլմայըպ, եալընըզ էրպաալը պասիլէթի վէ տիրայէթլի զէվաթ կէչմիշի ունուտարագ, իթթիֆաղ արզուսը կէօսթէրէպիլէճէքսէլէրտէ, պունունլա պէրաապէր, միլէթի վէ միլէթլիյի պիւսպիւթիւն թէրք խտիպ, լաթինլիք եօլունա սափրատան պիր գըմ վէ պիւրինճիյիւ թէրք խտիպ իչէր քեօշէլի շափզալարը թադընմագա իֆթիխար խտէն Ցօնլար տախի պուլունաճագ տըր։

Հէր նէ հալ իսէ, պիզիմ քէչֆիմիզ շիմտիլիք պու իսէտէ, պիրազ սապր իլէ իլերուտէ վուգուաթա միւնթազըր օլալըմ։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Լդալիմի մալիւմէ վէ մէմալիքի մաարուֆէտէ պուլունան սունուֆու ամէլէնին թահդիգի ահվալը իչին, Ինկիլթերրա բարլամէնթօսունուն 1869 սէնէսինտէ վերտիյի պիր գարար մուճիպինճէ, օլ վագըթ խարիճիյէ նազըրը պուլունան լօրտ Գլարէնտրն, իշպու թահդըգաթը պա թալիմաթը մախսուսէ, մէմալիքի մահրուսէտէ մուդիմ գօնսօլօսլարընը լայիհալարընտա կէօրիլէն պաղը իֆատաթ, պէր վէճհի ղայր թէրճիւմէ վէ նազլ օլունուր։

Պու լայիհալարընն ճիւմլէսինտէ, մէմալիքի մահրուսէի Շահանէնին մալիւմ օլան խթիտատ վէ գապիլիյէթի թապիիյէսինտէն՝ վէ վեսայիթի խթիզատէի սէրմէթ վէ մամուրիյէթ օլան էսպաբ, խթիքմալ օլունտուգճա, մէտէնիյէթ վէ էօմրանընն թէրագդի խտէճէյի գաղիյէի պէտիհէյէսինտէն պահս օլունտուգտան սոզրա, հէր պիրի պուլունտուգլարը մէվդիին հալ վէ իհթիյաճը հաղիրինէ տայիր, պաղը միլթալաթի պէյան օլունմուշ օլուպ, էղ-

ՈՎՏՈՒՈՂ ԺՈՎՍՈՒՄԲԿՄ

ՈՏՈ ԺՈՒՈՂԺԵ

։ Մարդով դարձնելու
վարվելիքներին ցցի դիտավորությունը
ելնելու դեղեմունդների տրված ժամ
ցեղով իրենց տեսակների վերաբերմամբ
Ա.Ս։ Ինչպես ասում է Ղուկասը, մարդիկ
։ Մարդիկ ամենայն
տեսակի ցանկանում էին նրան դիպչել
։ Ամենամարդ
ասում էր ինձանից զորություն է դուրս եկել։

ՈՎՏՈՒՈՅ ՅՑՈՎՍՈՋԳՈ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Հատոր Գ.

Գլուխ ԺԷ.

Ի ՍԿԻԶԲԱՆ ՄԻՆչեւ ՎԵՐՋ

Ամենայն ինչ, որ ասացաք մինչեւ ցայսմ, ամենայն ինչ, որ գրեց

ԳՈՂՋԱԿՈՒՆ ԵՈՒՐ

ԱՍՈՒՄԱԾՈՒՅՑՆԵՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

ԳՈՂՋԱԿՈՒՆ ԳԱՎԱՌԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒ ՎԱՂԻՑ ԿՈԼԵԳԻԱՅԻ 16

Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզի Գեղամասարի գյուղատնտեսական ընդհանուր նշանակության ոռոգման ջրանցքի վերակառուցման աշխատանքներ։